

ĐẶC ĐIỂM DỊCH TỄ HỌC VÀ YẾU TỐ NGUY CƠ LIÊN QUAN BỆNH NEWCASTLE TRÊN GÀ TRE, GÀ ÁC Ở TỈNH TIỀN GIANG

Thái Quốc Hiếu¹, Hồ Huỳnh Mai¹, Bùi Thị Tuyết Trinh^{1},
Tù Phương Bình¹, Lê Vĩnh Nguyên Hân¹, Lê Thanh Hiền²*

**Tác giả liên hệ email: tuyettrinh040976@gmail.com*

TÓM TẮT

Nghiên cứu được thực hiện từ tháng 10/2022 đến tháng 10/2023 nhằm xác định tỷ lệ lưu hành và phân tích yếu tố nguy cơ liên quan đến bệnh Newcastle (ND) để khuyến cáo các giải pháp phòng chống ND hiệu quả trong chăn nuôi gà tre, gà ác trên địa bàn tỉnh Tiền Giang. Tỷ lệ lưu hành virus Newcastle (NDV) được nghiên cứu ngẫu nhiên trên 90 mẫu swab của các đàn gà khỏe mạnh tại 3 vùng kinh tế đô thị của tỉnh Tiền Giang và 50 mẫu lách của các đàn gà có dấu hiệu của ND để phát hiện NDV bằng kỹ thuật realtime RT-PCR. Phân tích yếu tố nguy cơ tại ở 93 hộ (31 hộ có gà nhiễm ND, có mẫu lách dương tính với ND và 62 hộ không có gà nhiễm ND) bằng phương pháp phỏng vấn chủ nuôi qua phiếu điều tra. Kết quả nghiên cứu cho thấy, tỷ lệ lưu hành của NDV từ mẫu swab ở gà tre và gà ác lần lượt là 13,33% và 11,11%; tỷ lệ lưu hành của NDV từ mẫu lách ở gà tre (75%) cao hơn so với ở gà ác (38,89%), đặc biệt là gà ở nhóm 4 - 16 tuần tuổi. Ở phân tích đa biến, các yếu tố như tiếp xúc với chim hoang dã, tần suất vệ sinh chuồng trại từ 2 ngày trở lên, quy trình chủng ngừa ND không phù hợp đã làm tăng nguy cơ gà mắc bệnh ND với OR lần lượt là 4,83; 7,84 và 14,29.

Từ khóa: Gà tre và gà ác, tỷ lệ lưu hành, virus Newcastle, yếu tố nguy cơ, Tiền Giang.

Epidemiological characteristics and risk factors associated to Newcastle disease in tre and ac chickens in Tien Giang province

*Thai Quoc Hieu, Ho Huynh Mai, Bui Thi Tuyet Trinh,
Tu Phuong Binh, Le Vinh Nguyen Han, Le Thanh Hien*

SUMMARY

This study was conducted from October 2022 to October 2023 to determine the prevalence and risk factors associated to Newcastle disease (ND) to recommend the effective ND prevention solutions in raising tre and ac chickens in Tien Giang province. The prevalence of Newcastle disease virus (NDV) was studied randomly on 90 swab samples collected from the healthy chicken flocks in 3 urban economic zones of Tien Giang province and 50 spleen samples from the ND symptomatic chicken flocks using realtime RT-PCR. Risk factor analysis was conducted through owner interviews using questionnaires in 93 households (31 households with ND-positive in spleen samples, 62 households with ND-negative samples). The studied result showed that the prevalence of NDV from the swab samples in the tre and ac chickens was 13.33% and 11.11%, respectively. The prevalence of NDV from the spleen samples in the tre chickens was 75.00% and in the ac chickens was 38.89%, particularly in the chicken group at 1-4 months old. In multivariate analysis, factors including exposure to wild birds, infrequent cleaning and disinfecting (2 days or more), and improper ND vaccination procedures increased the risk of ND in chickens, with odds ratios were 4.83, 7.84, and 14.29, respectively.

Keywords: Tre and ac chickens, prevalence, Newcastle disease virus, risk factors, Tien Giang province.

¹ Chi cục Chăn nuôi và Thú y Tiền Giang

² Đại học Nông Lâm TP. HCM